

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonoszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 180 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy hóra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

"Románia Mára", (Nagy-Románia), Clemenceau úrnak szíve-szerelme, a közép-európai politikai egyensúly fő-fő oszlópa, a régi Ausztria-Magyarország fő-fő örököse, az olaszok és franciák egyaránt dédelgetett kedvence, a valóságos dalmi láma — bajban van. Még pedig nem is kicsiben, mert teljes és tökéletes gazdasági összeomlás fenyegeti, szinte elháríthatatlanul, mert ha összes polgárainak minden értékét összeszedni és azzal fizetni, az sem volna elegendő még csak egy havi kötelezettségének fedezetére sem. Szinte hihetetlen, szinte elképzelhetetlen, hogy most, amikor nekik terem Erdély és a Bánát dús rónája, a hegyseknek kincsét ő bányássza, az erdélyi őrseregtegeket ő termeli ki, s ráadásul ott van vasútanyagban, gépben, marhában, lóban a kirabolt Csonka-Magyarország minden értéke, hogyan jutott ennyire a „fratye”. Ugy látszik, mégis csak az erkölcsi világrend, hiába tagadják a szkeptikusok, van a bűnnek bünhődése még a politikában is. Nem lehet egy államot hazugságokkal a kultúra hástájának s az erkölcs lovagjának odaállítani, hogyha valójában kulturálan és erkölcs nélkül való a feje tetejétől a talpáig. — Hiába rabolt össze magának kincseket érő vasútanyagot tőlünk, Európa asszisztenciája, sőt — hogy helyesebben fejezzük ki magunkat — az orgazda szerepét áthitózó Nyugat asszisztenciája mellett: nem vette, nem vehette hasznát, mert a karbantartásához, az egyes elromlott részek kijavításához tudatlan volt, s ennek következménye, hogy a rozsdá martalékvá lett az egész gyönyörű kocsi- és mozdonypark. Ennek folyamánya azután az is, hogy az erdélyi erdőekben és a pályaudvarokon elszállítatlanul rothad el száz meg százezer vagon számára a tűzifa- és épületfakománny anyaga. A fanatikus gyűlöletből fakadó elzárkózás miatt értékesítellenül hever a sok ezer vagon só a bányákban, míg a két év óta Angliában, Franciaországban, Olaszországban hitelre vásárolt áruk vételára fejében kibocsátott államjegyek — mely vásárlások hátterében a leppiszkosabb panama rothadó illata bűzlik — a dögtést körül seregleg varjaként özönlének vissza Romániára, s végső gazdasági összeomlással fenyegetik. — Nekünk, szégyen, megcsufolt magyaroknak kétségkívül keserű elégtétel gyánánt szolgál a dolog, mert mi voltunk azok, akik eleve odaküldöttük Nyugatnak: botból beretva, kutyából szalonra, oláh erkölcs, kultúra sohasem volt, s nem is lesz.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Egy szemtanu elbeszélése az osztrákok viselkedéséről.

Sopron, nov. 19.

(M. T. L.) A Soproni Hirlap írja: Egy, a megszállott vidékről érkezett olvasó beszéli, hogy az osztrákok nagyon óvatosak, így többek között bevonulásuk első napjaiban illos volt este 6-tól reggel 6-ig az országuton való közlekedés, még a szomszédos forgalomban is. Betiltották a harangozást is, mert attól tartottak, hogy a harangszóval jelzést adnak le. Az élelmiszerüzlettulajdonosokat tanácskozásra hívták össze, ahol az osztrák hatóság kijelentette, hogy bármennyire is emelkedjék a magyar korona értéke az osztrák koronával szemben, az arányszámot egyszersmindenkorra 5.90-ben állapítja meg. Erre az intézkedésre a krumpli kilója 140 korona lett, a tej literje 50—60 koronára szökött fel, a liszt és hus teljesen eltűnt a forgalomból. A lakosság nagy bizalommal viselkedik a régi közigazgatási tisztviselőkkel szemben, melyre jellemző az az eset, hogy a napokban az egyik járás községi bírái gyűlést hívtak össze, melyen elhatározták, hogy az osztrákoktól követelni fogják a régi tisztviselői kar meghagyását.

IV. Károly tartásdíja.

Bécs, nov. 19.

(M. T. L. Magánjelentés.) Angol forrásból származó hírek szerint a nagyköveti értekezlet IV. Károly tartásdíját 2000 font sterlingben állapította meg. Ennek az összegnek kifizetésére a volt osztrák-magyar Monarchia valamennyi utóállamát terhelik meg.

Óriási a drágaság Bécsben.

Bécs, nov. 19.

(M. T. L.) A lapok újabb áremelkedési hullámról írnak, melyet részben Bécs városa, részben pedig az állam okozott. Bécs városa ugyanis legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a villamosjegy árát 16 koronáról 30 koronára emeli fel; a kenyér árát pedig 50%-al drágítja.

Hornyolt cementeserép
kapható
KUNT TESTVÉREK
épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Vissza az anyaföldhöz!

Ilyen címmel zöld borítékos kis füzetet tett asztalunkra a posta. A füzetet, mint felírása mondja, a magyar közeposztály megmentése érdekében, sínylődt tisztviselő-társainak írta Szilády Zoltán. Az anyaföldtől a tiszta és aktaszagu hivatal-szobáig, a gályapadnak beillő íróasztalokig hosszú-hosszú út van. Ezt az utat a magyar közeposztály gyors iramban, félszázad alatt megtette. Szilády Zoltán most azt szeretné, hogy forduljon vissza és próbálja meg az ellenkezőt: az íróasztaltól vissza az anyaföldhöz.

A magyar értelmiség, jobban mondva a magyar közhivatalnokai osztály anyagi és szociális összeomlásával szemben évek óta keresik az orvosságot anélkül, hogy eddig csak enyhíteni is tudunk volna azon a katasztrófán, mely szemünk előtt sodorja örvényébe a nemzeti társadalom egész hatalmas, erkölcsi és szellemi cölöpepítményét. Ennek a harcnak szenvedő alanyai maguk a tisztviselők, érdekképviseleteikkel együtt, éppen úgy, mint a kormányzat és a politikai pártok, melyek segíteni próbálnának a helyzeten. ugyanannak a gondolatkörnek, ugyanazoknak az ötleteknek és megoldási módoknak a taposó malmában örölnék, amelynek folyton visszatérő állomásait a legfantasztikusabb javítási tervek, a természetben való ellátás nyomorúságai, a vagyonmentő vásárok tragikus képei, vagy a gyakorlati pályára „átképző” tanfolyamok százalmas eredményei jelzik. Semmi sem jellemzőbb arra nézve, mennyire elszakadt, szinte az egész magyar értelmiség gondolkozása, érzéke, észjárása a valódi szabad élettől, semmi sem mutatja jobban, mennyire elhatalmasodtak rajtunk a bürokratikus neveltség nyomorult koloncai, mint ez az egy körben ugyanazon sorompók közt küzködő vita a tisztviselő-sors javításáról, hogy a fizetési osztályok és fokozatok borzalmas szegénységét, élehetlenségét és kicsinyességet árasztó útvesztőiből nem tud ez a gondolkodás kibontakozni. Oly mélyre sülyedt, annyira vakká lett ebben a sötétségben: nem is hisz többé, hogy ott fenn, a szerencsétlen labirintuson túl a jó lstennek egy szabadabb, férfiasabb világa ragyog, vagy ha hiszi is, szemel el nem bírják többé ezt a világosságot, tüdeje fél ettől az élesebb levegőtől, mint a pincék tenyészete, amely nagy messziségből messze rácsokon át kapja mind a kettőt.

Talán csak a régi Orosz-birodalom tud hasonló példát mutatni arra, hogyan alakul át alig egy-két nemzedék alatt

egy, az előbb még földet túró, a természettel küzdő társadalom a hivatali szobák annyira gépies, félnék, a szabad levegőtől és a szabad kezdeményezéstől irtózkodó lakosaivá, mint a mi tisztviselőosztályunk. De ez csak egyik véglete a a dolognak. A másik az a típusa a tisztviselőnek, amely a rettentő megpróbáltatások, inség és nyomorúság súlya alatt meghasonlott lélekkel a szocialista és a kommunista felforgatás igéreteihez és követeléseihöz menekült, nem is beszélve arról a részről, amelyek erkölcsi ellenállásában megrendülve kész prédája a magasabb vagy alacsonyabb fokozatokban egyaránt, minden megkísértésnek. Hát ne volna más út a magyar közhivatalnoki értelmiség számára, mint ez a három? Ne volna más sors, amely, ha még oly küzdelmes is, mégis a fölemelkedés és gyógyulás csillagát ragyogtatja meg a láthatáron?

Szilády Zoltán kis füzete a maga egyszerűségében és közvelelenségében, a maga szerénységében és lélekbenmarkoló módon mondja erre a kérdésre, hogy: van más út? Amit ő mond és ajánl, amit elbeszél és bebizonyít, amire saját életének és kezdeményezésének példájával bátorít, — úgy hat reánk, mint egy férfias szó, mint egy bátor tett. Mind a kettő oly ritka a mai világban, hogy az első pillanatra kétekedve és szinte megdöbbenve állunk meg előtte. Mert Szilády Zoltán nem csinál statisztikát a fizetési osztályokról és fokozatokról, nem talál fel kulcsokat és százalékos számításokat a pótlékokra, előlegekre és egyéb nyomorult járandóságokra, nem kóhol terveket az előléptetés terminusairól, vagy a nyugdíj emeléséről, de viszont nem fenyegeti ököllel és a korgó gyomor lázadásával az állami és társadalmi rendet s nem csörgeti félelmesen a gályarab láncait a rabtartó felé. Azt a megoldást pedig, hogy a már minden hiába való, ne tudja többé jobb kezem, mit tesz zsebre a bal (mint ma igen sok jobbkez nem tudja), szó nélkül, az utatát és szánalom jókedvével utasítja el magától. Ő más orvosságot tud és más tervet ajánl a tisztviselőkérdés megoldására. Nem is terv, nem elmélet és elgondolás, amiről beszél, hanem egy élet valósága, ha úgy tetszik: regénye azok számára, akikre a realitás már a reménység benyomását teszi, mihelyt kívül esik az iróasztal látókörén. Ez az élet egy szegény tanár-ember élete dióhéjban visszaidva, aki nem tud belenyugodni abba, hogy fizetésjavításoktól várjon reménytelen megváltást égető szellemi és anyagi gondjaira, hanem a maga emberségéből akar és tud új életföltételeket teremteni maga és szerettei számára.

Nem lehet meghatottság nélkül olvasni, amint elmondja, hogy a tanári nyomorúság, az úri szegénység megalázásait, nélkülözéseit, tehetetlen sópánkodásait megunva és megszegyenelve, hogy bérelt ki ott a marosmenti kis városban egy elhagyott szőlőt, egy kis kopár puszta kertét, hogyan kezdte meg ott az önálló gazdálkodást, hogyan törte föl a földet, hogyan kelt bírokra vele, hogy tanulta meg újra az ősi mesterséget, melytől ideglete és fizikumá elszokott, hogy küzdött a tapasztalatlansággal, hogy győzte le mindezeket a

megpróbáltatásokat és hogyan takarította be az első termését s mindezeket kereszttel hogyan lett belőle e nagy visszatérés közben állomásról-állomásra új ember, hogy talált rá veritékes munka és csalódások, sikertelen kísérletezések kalváriáján a legmélyebb, a legemberibb örömekre, azokra, amelyek az első szántóvetőt valamikor eltöltötték: az önbizalom, a hit, a jó kedv, bátorság és egészséges férfias örömeire. Szilády Zoltán erre az útra visszazérv, a maga példájára biztatja most tisztviselő társainak ezreit és tizezeit.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

A földreform ügyének tárgyalása Pápan.

A városháza nagytermében nagyszámú érdeklőt és érdeklődő közönség jelenlétében, Mihályi járási gazdasági felügyelő vezetése alatt pénteken délelőtt tartották meg az első tárgyalást a földreform ügyében a földigénylők és az igényelt birtokok tulajdonosai között. A tárgyalás a már általunk annyira ismert sablonos formák között mozgott, annyira a megszokott modorban, hogy meglepetés egyáltalán nem ért bennünket. Hiszen talán csak természetes, hogy mindazok, akiknek birtoka a földreform-törvény alapján megváltás, kisajátítás, visszavásárlás, stb. stb. címen igényelhető, kézzel-féjjel tiltakoznak és lehetőleg akadályokat gördítenek a törvényi intézkedések szabad folyása elé. A pápai tárgyalást legfeljebb az különböztette meg a többi tárgyalásoktól, melyeken mint a Ker. Kiszáda és Földmívelés Szövetség megbízottai vettünk részt, hogy itt legelőbb néminemű hajlandóság, megértés, méltányosság nyilvánult meg egyes igényelt birtokok-képviselői részéről.

A következő birtokokra történt igénybejelentés: a Pápa-ugodi hitbizományi birtokra, gróf Esterházy Sándor kis- és nagymátyusházai birtokaira, a szent Benedek-rend pápavácsi birtokaira, özv. Polák Ferencnek, Fischer Salamonnak, Szepauer örökösök, Stein Vilmos, Beck Mihály birtokaira. Megegyezés nem jött létre, csupán a két Esterházy-uradalom jogi képviselője tett korciliáns kijelentést, hogy t. i. tekintettel azon körülményre, hogy a földreform ügyis szoros nexusban van a vagyonváltsággal, addig, míg ez a kérdés el nem dől, tartásuk függőben az eljárást és amennyiben a vagyonváltság címén leadandó ingatlanrészletek az igénylők kielégítésére elegendők lesznek, úgy békés úton, magánjogügylettekkel hajlandó mindkét uradalom az igényeket kielégíteni.

A földigénylők ugyan nem messze jutnak emez igérettel, mert hisz ma még nem tudható, hogy az ingatlanvagyonváltság még távoli jövő csengő zenéje. Ha azonban az uradalom a jelenlegi nagybirtékekben levő földekből legalább megfelelő mennyiséget adna le kisbirtékek céljaira, úgy a már nagyon is felzaklatott kedélyek legalább egy időre lecsillapodnának.

Megegyezés az egész délelőtti igénybevevő tárgyaláson nem jött létre, így tehát valószínű, hogy a pápai földigénylők megfelelő kielégítése tárgyában minden békés szándék hiangoztatása ellenére bírói döntést kell provokálni és pedig különösen azért, mert az igényelt kisebb birtokok tulajdonosai — kik között ugyancsak váltakoznak a kereskedők és volt hadsergyszállítók — mereven elzárkóznak mindennemű igényléssel szemben.

Referendához hálás elismeréssel fűzzük hozzá, hogy városunk főjegyzője, Csoknyay Károly hathatósan védelmére kelt a földhöz

jutni kívánók kérelmének és igényeik jogos voltának. Midőn megemlítjük, hogy a tárgyaláson városunk képviselője: Szűcs Dezső is megjelent, a legnagyobb kíváncsisággal, de a kérdés békés kimeneteléhez annál kevesebb bizalommal, nézünk a fejlemények elé.

A gazdák és a kereskedők a gabona lefoglalása ellen.

A gabonaárak óriási arányu emelkedése érthető, nagy izgalmat keltett az összes illetékes körökben. Orvoslát, ellenszert keresnek, bűnbak után kutatnak, — ki a szabadforgalomra, ki a gazdákra, ki a kereskedőkre hártja a felelősséget és az izgalmas vitában felmerült az a hír is, hogy a kormány az eláttatlanok gabonájának biztosítására le fogja foglalni az elraktározott készleteket.

Fővárosi tudósítónk eljárat az összes érdekelteknél és töltük az alanti teljes objektivitással közölt nyilatkozatokat kapta:

Dr. Bud János, a Közélelmezési Tanács alelnöke ezeket mondotta Az Est munkatársának:

— A Közélelmezési Tanács szakbizottságának tegnapi kitűzött ülésén kellett volna tárgyalnia Folkusházy alpolgármester javaslatát a gabona lefoglalásáról. Az ülés azonban elmaradt, mert a bizottság elnöke: gróf Hadik János, akadályozva volt megjelenésében. Ennélfogva a liszt- és gabonaforgalmi szakbizottság tanácskozása elhalasztódott és e hét csütörtök-jén fog összejárni.

— Holnap veszi tehát a bizottság tárgyalás alá a Folkusházy-féle indítványt és mindenekelőtt szükségesnek mutatkozik, hogy megállapítsuk, mi az igazi helyzet, hogy milyen intézkedéseket kell tenni. Mert valami a viszonyok alakulása következtében feltétlenül kell csinálni. Ebből a célból az összes érdekelteket meghallgatja a bizottság. Ami azt illeti, hogy mi lesz a Folkusházy-féle javaslat sorsa, természetesen én nem vághatok eléje a bizottság határozatának, azonban azt hiszem, hogy a lefoglalás helyett egyéb módusokat kell keresni, amelyek a gabonaellátás rendjét megjavítanák.

Frey Kálmán, a tőzsde alelnöke és a Gabonakereskedők Egyesületének elnöke, a következőképp nyilatkozott:

— A kereskedőknél nincsenek számottevő készletek. Nem is lehetnek, először mert a mai buzaár mellett olyan óriási pénzüsszegek kellenének búzakészletek elraktározásához, aminőkkel ma senki sem rendelkezhetik. Másodsor pedig azért, mert amit a gazdák el akartak adni, azt a mai magas árak már rég kicsiklandozták belőlük. Ha felvennék a gabonakészleteket, kiderülne, hogy kereskedők kezében elenyészően kevés mennyiségek vannak és az igazi nagy mennyiségek még ma is vagy a termelőknél, vagy a fővárosi és vidéki malmok raktárában vannak. Részünkről semmi akadályt sem gördítenénk az elé, hogy ilyen készletfelvételt történjék, mert akkor kiderülne, hogy mi az igazság.

— Nevetséges vád, hogy tulhajtott határidőzletti spekuláció folyik. Elvégre, melyik lenne az a bank, amely ezt meg tudná csinálni. Spekuláns kezében szerintem csak egészen minimális mennyiségek lehetnek. Gondos és rendes kereskedő és ilyen a többség, épp úgy elítéli a spekulációt, mint én, de hozzáértő komoly elem alig képzeltető, amely a gabona árdragulását ilyen nevetséges okkal hozná kapcsolatba.

— A gabona árdragulásának egyetlen és legfőbb oka a korona értékének csökkenése. A gazda leromlott értékű pénzért nem szivesen

adja termékét és mindhogy a rossz valuta miatt a gazdának is mindent sokkal drágábban kell vásárolnia, csak akkor adja el gabonáját, ha pénzre van szüksége, egyébként ő is spekulál vele és jobb pénzvisszonyokat remélve, vár az eladással.

— Az árdragulás folyamatának megállítására tulajdonképpen semmi sem lehet tenni. Ha néhány hétre megszüntnének a vételek és a gazda látná, hogy senki sem vásárol, olcsóbban is ideadná a gabonáját. De ha azt látja, hogy az ár napról-napra felmegy, akkor bizony visszatartja az árut.

— Nagy hiba volt, hogy a kormány az ellátatlanok részére 2000 koronán felül, még 2400 koronáért is vásárolt búzákat és a legnagyobb hausse idején maga is fokozta az árdragulást a helyett, hogy teljes szigorral követelte volna a vámörölő malmoktól a kikötött 1.2 millió métermáza hátralékos részleteit.

Dr. Mutschbacher Emil, az OMGE ügyvezető főtitkára, a következőket mondotta:

— A fővárosnak azt a kívánságát, hogy a gabonát a kormány zárolja, rekvirálja s az árát maximálja, teljesíthetetlennek tartom. Az ilyen rendelkezések csak akkor van létjogosultsága, ha az egész vonalon keresztül viszik. A háboruban kiderült, hogy a kötött forgalom egyoldalú fenntartása nemcsak igazságtalan, hanem a legnagyobb aránytalanságokat idézi fel és éppen nem alkalmas a kintzított cél elérésére. Az olyan állapot, amelyben azt mondjuk a gazdának, hogy fix árért adja ide terményét és a neki szükséges cikkeket mind úgy vásárolja, ahogy kapja, vagyis piaci áron, tarthatatlan. Az ilyen állapotnak igazságtalanságát mindenki érezheti.

— A háború alatt az volt a kötött forgalom hibája, hogy az ipari cikkeknek csak egy része volt maximálva, amit azután annyira megunt mindenki, hogy elemi felzúdulás után kellett megszüntetni és hét esztendő elmultával igazán nem lehet arról beszélni, hogy ismét visszatérjünk a régi rendszerre. Még a háború alatt kedvezőbb volt a talaj az ilyen gazdasági korlátozás fenntartására, mert a fenálló gazdasági rend lehetővé tette, hogy más irányban is az ellenőrzés érvényesüljön, mivel az árvízszálló bizottságnak meg volt a maga jogköre az iparcikkek árának leszorításához. Ma azonban úgy változtak a viszonyok, hogy az állam egyáltalában nem tud egyensúlyt biztosítani és a rekvirálást nem is lehetne végrehajtani.

— Rá kell mutatnom arra az erkölcsi visszahatásra, amit az idénre elő a gazdák körében, hogy aki még nem adta el gabonáját, az kevesebbet kapjon érte, mint az, aki idején eladta. Hiszen különösen a nagyobb termelők-nél az a szokás, hogy a vevő megvásárolja a gabonakészletet és amikor a szállítási lehetőségek a legkedvezőbbek, elviszik. Miképpen lehet itt igazságosan eljárni azokkal a gazdákkal szemben, akik már eladták, de még nem szállították el a gabonát és azokkal a gazdákkal, akik még nem adták termésük el, hanem a magtárban tartják felhalmozva.

— Elvi szempontból is lehetetlen a rekvirálás, mert annak elrendelése esetén a termelő látná, hogy miként lehet bizoni a kormány ígéreteiben és ez a jövő évi gabonatermelést súlyosan befolyásolná. Már úgysis nagy a harag a gazdaközönség körében, mert a termelők azt látják, hogy az ő búzájukkal folyik a spekuláció. Mert ha csak nem került egyenesen a gazdától a buza a malomba felőrlés céljából, akkor már másod-, esetleg negyedkézben van és természetesen mindenik kéz magasabb áron adja tovább.

— Az az érzésem, hogy a gazdák nagy része kijátszta ezt a rendelkezést, mert érzi, hogy neki mennyire igaz van. És végül az egész lefoglalásnak nem lenne eredménye, mert nem tudnának számottevő mennyiségű gabonát összegyűjteni és újból vissza kellene térni a szabadvásárláshoz, aminek már akkor nem lenne semmi sikere, mert a lefoglalással megrémítettek a termelőket s azok nem adták el még a szabadforgalom keretében sem gabonájukat.

Esik a buza ára.

A gabonapiac magánforgalma ma sem mutatott túlságos nagy élénkséget. Az állam egyelőre beszüntette a vásárlásokat, mert az ellátatlanok részére egyelőre elég mennyiségű buza áll rendelkezésre. A földmiveléstudgyi miniszterium nagyobb mennyiségű nulláslisztet helyezett el a bécsi piacon. Az üzletből eredő nyereséget az ellátatlanok részére vásárolt gabona árának fedezésére fordítják. A földmiveléstudgyi miniszteriumnak még így is nagyobb mennyiségű nullásliszt áll rendelkezésre, melyet nemcsak készpénzért akar értékesíteni, hanem lisztért búzát akar és pedig két mázsa búzáért egy mázsa nulláslisztet ad.

A kormány módosította a termény kiörlésének arányát is. A rendelet szerint a 80 kg-os búzából 78 százalékot kell kiörlni. A megörlés alá vett buzamennyiségnek 27 százaléka erejéig tesztaliszlet, 18 százalékgig főzöliszlet, 33 százalékgig kenyérliszlet és 6 százalékgig pedig takarmánylisztet szabad előállítani. Intézkedett a kormány a többi gabonaneműek kiörlési arányáról is.

A kormány elhatározta továbbá a malmok ellenőrzését is.

A buza ára a tegnapi piacon 2750 korona körül volt. Rózsban eladások 1900 korona körül történtek, a sörarpa ára 1950, a zab pedig 1750 korona volt. A csöves tengeri 1700, a morzsolt tengeri pedig 2200 korona volt. A korpáért 1570 koronát fizettek mázsánként. Nyers lucernamag 130, nyers lóheremag 130, biborheremag 45, ballacim 26, tavaszi búkköny 21, szőrös búkköny 40, cinkvantin 14, muharmag 17 korona volt.

Az egész világon olcsóbbodik a buza.

Párisból jelentik: A Temps foglalkozik a buza világpiaci árával és megállapítja, hogy az amerikai buza, amely mult év július havában 200 frank volt, ma már alig 60 frank. További árcsökkenések is várhatók, mert rövidesen megkezdődik az argentinai és ausztráliai aratás és Argentínának nagy készletei vannak. Az indiai gabona is éretetni fogja később hatását. Az amerikai elevátorokban nagy buzamennyiségek vannak felhalmozva.

A határmegállapító bizottság Nagykanizsára érkezett.

A Muramenti határ megállapítására bizottság érkezett 18-án Nagykanizsára, ahol több napig fog tartózkodni. A bizottság tagjai a következők. A nem érdekelt hatalmak képviselői: Cree Dávid angol ezredes, Jangarda Heisuke japán ezredes, De Saint Servin francia kapitány titkár, aki feleségét is magával hozza, Avata Seisuke, a japán ezredes titkára.

Az S. H. S. bizottság a következő tagokból áll: Thelok Antin ezredes, határbiztos, Kostic Alad alezredes, Goldini Santó őrnagy és felesége, Janjusevic Ljubica titkár, Kulver Dragutin követségi attasé, Mak Dragutin főmérnök, Vojislavo Petrovich miniszteri titkár.

A magyar bizottság a következő tagokból

áll: Vassel Károly vezérkari ezredes és felesége, Hadfy Zoltán őrnagy, Hertelendy Andor követségi attasé, Zelovitch László műegyetemi asszisztens, Bobek Antal miniszteri osztálytanácsos, Grievichévi Gyula. Százados, futár, Gillyen Sándor miniszteri osztálytanácsos, Boodor Sándor főmérnök.

A bizottságot ezenkívül a műszaki személyzet egészíti ki, akikkel együtt a bizottság 38 emberből áll. A város a bizottságot a Központ-, a Korona- és a Szarvas-szállóban helyezi el. A nagyhatalmak és az S. H. S. bizottságnak iroda helyiségeit is szállodákban rendezik be, míg a magyar bizottság iroda helyiségeit a laktanyában helyezik el.

HIREK.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

— **Megkezdődött a Rábaközben is a földreform végrehajtása.** Ismeretes olvasóink előtt, hogy a Keresztény Kisgazda és Földmives-Szövetség a kebelébe tartozó községekben a legnagyobb szorgalommal és a már eddig is a legszebb eredményekkel dolgozott és folytatja tovább is munkásságát, hogy az arra igényjogosultak a földreformtörvény keretein belül földhöz és házhelyekhez jussanak. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság rendeletére a Szövetségünk által megindított eljárás eredményeképpen folyó hó 12-én szállt ki Sopronvármegye gazdasági felügyelője Árpás és Sobor községekbe, ahol a földnélküliek a legszebb reményekkel néznek jogos igényeik kielégítése elé. A tárgyalás során megállapítást nyert, hogy úgy Árpás, mint Sobor község földigényelői Egyedi Arthur egyedi uradalmából kérik az 1920. évi XXXVI. t.-c. értelmében a nekik juttatható földet, melyt a legnagyobb valószínűség szerint meg is kapnak.

— **Ellenséggként fogadják az osztrákokat Nyugatmagyarország lakosai.** Sopronból jelentik: Egy csehország német lap szerkesztője meg akart ismerkedni Burgenland helyzetével. Mostanában érkezett az osztrák csapatokkal Nagymartonba. Rövid néhány nap mulva családostan, kiábrándulva hagyta el a felszabadított táborát. Impresszióiról a következőket mondotta:

— Úgy voltunk informálva, hogy az osztrákok egy tényleg sajnálgató, elnyomott népet szabadítanak fel és azért jöttem Burgenlandba, hogy a felszabadított lakosság örömmámorát lássam. A látottak után a legnagyobb elkeseredéssel gondolok arra, hogy Renner dr., Mayr és Schober mily könnyű szívvel mondták le Német-Ausztria jelentékeny területeiről ugyanakkor, amikor minden erejüket sorompóba állították egy kis földsvért, amelyet sem a történelmi, sem a gazdasági kapocs nem fűz Ausztriához. Most már értem, hogy miért fogadja a németajku lakosság ellenséges érzülettel az osztrákokat. Az a sáfarkodás, amelyet Ausztria a vele együtt vértett Magyarország testével üz, jellemzi az osztrák politikai erkölcsöt. — Otthon mindent el fogok követni — fejezte be a szerkesztő —, hogy végre tisztán lássák nálunk is Burgenland helyzetét.

— **Hová tartozik a nagykanizsai szerb hitközség?** A trianoni béke előtt a nagykanizsai szerb orthodox hitközség a pozsega megyei pakráci szerb püspökséghez tartozott. A változott viszonyok folytán a nagykanizsai szerb hitközség a budai püspökséghez fog tartozni.

— **Előadás a Keresztény Otthonban.** A nagykanizsai Keresztény Otthonban múlt vasárnap délután az Éme által rendezett összejövetelre a kanizsai magyarságnak oly lelkes és hatalmas tábora jelent meg, amilyent a két év előtti legzibóbb napokban a közönségszék és keresztényi együtté tartozás benső érzése hozott csak össze. Ezt az érdeklődést az előadás műsorának minden pontja valóban meg is érdemelte. Keményffy K. Dániel szentszéki tanácsos, a gyermekvédelem apostola Németh Mihály elnök üdvözlő szavai után a magyar gyermekzüllesnek rettenetes képét tárta fel. Ritka érdekességű volt a műsor következő száma: Németh Magda és Németh Irma tanítónők ének-duettje, melyet gitáron kísért Márk Géza s egyszersmind be is konferálta e műsor-számot a gitár zenetörténeti mulijának rövid vázlatával. Két irredenta dalt adtak elő igen nagy hatással. Sauermann Ferenc és Antal hegedű-zongora-együttesben Bériót IX. hegedű versenyét adták oly bensőséges hatással és a koncerttermek feszélyezettsége nélkül, hogy a lelkes újrázás elől (az idő rövidsége miatt) valósággi menekülniök kellett. P. Hédy Jeromos fejezte be a műsört a francia kereszténységéről, annak jelenlegi megújodásáról szóló előadásával. Éles párhuzamot vont az elzúllottnek vélt franciák mélyen vallásos irányu lelki átalakulása s a kurzusos magyar kereszténység üreslelkűsége között. Európa legjelesebb keresztény íróival bizonyította, hogy a keresztény szellemű (megújodás) megmozdulás világjelenség s ennek, mint gigászi erőtenyezőnek hatása az emberi és nemzeti művelődésre mérhetetlen hatalmas. Még mindig tökélyesbülő szónoki képességének legjavát adta P. Hédy és el is ragadta hallgatóságát szívből jövő szavainak szuggesztív erejével. A következő hónapban szintén megtartják ezt a kulturmissziót teljesítő összejövetelt.

— **Az időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: A nagy légnymás Kelet-Európa fölött terül el, a minimum a francia tengerpartra vonult. Az idő egész Európában borult, Közép-Európában helyenként ködös és csapadékos. A hőmérséklet az előző napéhoz képest csak az Alpok környékén és Finnországban volt a zéruspont alatt. Hazánkban az utolsó 24 órában mindenfelé volt eső, de a mennyiség 10 milliméter alatt maradt. Az idő ma reggel is borult, de délnyugaton esős. A hőmérséklet mindenütt a zérusok fölött van. Tegnap maximum 11 fok volt a keleti részeken. Ma reggeli minimuma 3 fok Keszthelyen és Tapolczán. Időjárás: Továbbra is enyhe, többnyire ielhős idő várható, helyenként esővel.

— **Közalkalmazottak figyelmébe!** A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási-, Termelő- és Értékesítő-Szövetkezete 116/K/80./vfb. számú körlevelével értesíti a közalkalmazottakat, hogy minden fióknak és elosztóhelynek az illetékes kirendeltség által velünk közölt ellátandók létszáma szerint legalább annyi burgonyát már küldöttünk, hogy minden igényjogosultnak 8 hónapra, vagyis augusztus 20., szeptember 10., 11. és 12. számú szevényre járó burgonya, tehát fejenként 80 kilogramm kiosztható. Ha az ahhoz szükséges burgonya még nem érkezett oda, az nem sürgendő, mert már egész

bizonyosan úton van. Amennyiben az időjárás még kedvező marad, a további 4 hónapi igény részbeni fedezésére is küldünk burgonyát, minden sürgetés és kérés nélkül. Ha az egész évi burgonyaszükségletet még a nagyobb hideg beállta előtt fedezni nem leszünk képesek, azt feltétlenül a tél után pótolni fogjuk. Aki tehát nem kaphatta meg egész évi burgonyáját, ne türelmetlenkedjék, várja meg az enyhébb időjárást, és őrizze jól meg szeptember havi elátási jegyeit, mert tavasszal okvetlen megkapja mindenki a még kijáró burgonyáját. A novemberi kedvezményes áru megérkezett, annak elosztása kezdetét vette és tart f. évi december hó 10-ig. *Közalkalmazottak pápai elosztója.*

— **Mivel kell írni a postacsomagokra.** A kereskedelmiügyi miniszter rendelkezéssel utasította az összes postahivatalokat, hogy a jövőben csak olyan csomagokat vegyenek fel továbbítás végett, amelyekben a cím s a rendeltetési hely tintával, vagy tintaceruzával olvashatóan van kiírva. A címratot és a rendeltetési helyet csomagokon rövidíteni nem szabad. Az olyan csomagok pedig, melyeken előbb felsorolt feltételek hiányoznak a feladónak a hiány pótlására visszaadandók.

— **A Polgári Kör** szokásos őszi közgyűlését e hó 27-én délután 3 órakor tartja saját helyiségében. A közgyűlésre a Kör t. tagjait ez úton is meghívja az Elnökség.

— **Fizessük az adót!** Pápa r. t. város adóhivatala ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótarozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetmény közhírré tételétől számított nyolc napon belül, vagyis e hó 24-ig a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

— **Lépfene Biharmegyében.** A biharmegyei közkórházba az utóbbi időben feltűnően sok lépfenebeteg szállítanak be. A lépfenével fertőzött betegek nagy része elhullott jószágok bőrtől inficiálódott. Erre vall az a körülmény, hogy a betegek legtöbbször a kezén keletkezett infekció. Szerencsére ezeknek a betegeknek legnagyobb része még megmenthető, mert a betegségnek csak akkor van súlyosabb következménye, ha a fertőzés arcon vagy fejen keletkezik.

— **Találtatott** egy pénztárca, egy kalap, egy nyakkendő és egy tuskihuzó, tokkal. Tulajdonosai a rendőrkapitányság 5. sz. szobájában átvehetik.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

A főiskolai nyomdában egy szedőtanonc azonnal felvétetik.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betörés-és-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen. Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesfehervár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Czegled, Kecskemet és Pápa.

Daráláshoz

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister“ angol motorok magyarországi képviselője.

PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfös-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyolcs, vászon, sifon, kanavász, festett karton, női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak és

különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.

Ventilátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereléseket, átalakításokat s mindentel, szakmába vágó javításokat eszközöl. Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők.

Főző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.